

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik IV., številka 25.
Četrtna številka „NAPREJ“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasi Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 28-80 Din, mesečno 2-40 Din.

Nova občna uprava in nova samouprava v naši državi.

Vsaj dne 21. julija t. l. se mora pričeti z izgraditvijo nove uprave po naši državi. Do tega dne najpozneje morajo biti imenovani veliki župani, upravitelji novih upravnih enot takozvanih oblasti (naglas na prvem zlogu!)

V veljavo je stopila uredba o razdelitvi države in oblasti, zakon o občni upravi in zakon o oblasti in sreski samoupravi.

Vse te uredbe in zakoni režejo prav globoko v našo dosedanjo javno upravo. In ker mora vsak državljani poznati javno upravo, bomo v nekaterih člankih objavili svojim čitateljem vsaj najbolj važne določbe novih zakonov, ki so izšli v Urad. listu št. 49. od 15. maja t. l.

Preden pa govorimo o novih razmerah, se moramo ozreti na stare.

Kako je bilo do sedaj.

Do vojne smo imeli v naših krajih kot upravne državne dele dežele (Kranjsko, Štajersko, Koroško, Goriško itd.). V deželah je vodil politično upravo deželni predsednik, ali cesarski namestnik, kateremu so bili podrejeni okrajni glavarji kot načelniki okrajnih glavarstev. Samouprava je bila pa v rokah deželnega odbora, kateremu so bile podrejene občine, na Štajerskem tudi okraji (okr. zastopi). Samoupravne enote (t. j. enote ki so se same upravljale) so bile občine in dežele z dež. odbori, na Štaj. tudi okraji. Upravne enote (ali kakor smo jih tudi imenovali politična oblastva) so pa bila okrajna glavarstva in dežele s predsedništvom oz. namestništvom. Občine so vršile predvsem svoje lastne samouprave, seveda so pa morale tudi pomagati političnim oblastvom v takozvanem »prenešanem delokrogu« in je s časom tega »prenešenega delokroga« postalo že toliko, da so bile občine bolj pomožni uradi političnih oblastev kakor pa samoupravne enote.

Po prevratu se je marsikaj izpremenilo, ne toliko pri občinah in okrajnih glavarstvih tembolj pa pri dež. odbori. Iz delov Kranjske, Štajerske in Koroške je nastala nova enota: pokrajina Slovenija, njej na čelu pokrajinska vlada, ki je potegnila nase tudi dež. odbore v teh deželah. Tako vidimo, da smo s prevratom izgubili važno samoupravno enoto: dežele; ni bilo več deželnih zborov, niti odborov vse delo teh je vršila ne voljena temveč imenovana politična deželna vlada.

Kot samoupravne enote so ostale le še občine (na Štajerskem okraji, ki se pa tudi niso mogli zadosti udejstvovati).

Z novim občinskim volilnim redom in z izvršenimi volitvami je bil položen temelj novi izgradbi samouprave od spodaj. Žal, da še niso bile občinske volitve izvršene povsod, tako še dosedaj niso deležni prav nikake samouprave posamezni deli naše države (n. pr. na bivšem Koroškem). Po mučnem in škodljivem obotavljanju je izdelalo začasno narodno predstavništvo volilni red za konstituantno, izvršile so se volitve v konstituantno, ki je izdelala ustavo naše države in potem dobila ime narodna skupščina.

Narodna skupščina je potem sprejela zakon o občni upravi in o oblastni in sreski samoupravi ter s tem podala temelj za nove razmere; ni se pa mogla zediniti, kako naj se razdeli država na posamezne oblasti ter je o tem odločila v smislu ustave kar kraljeva uredba.

Ni naš namen podati kritiko te uredbe in teh zakonov, temveč hočemo samo povedati, kako bo sedaj z našo politično upravo in samoupravo.

Predvsem si moramo utrditi tole: dosedaj smo govorili o samoupravnih enotah in pa o enotah javne ali politične uprave in smo ločili samoupravne občine, okrajne zastope in deželne odbore od političnih oblastev: okrajnih glavarstev in predsedništev. Odsedaj bomo nazivali to drugače: preje politični upravi bomo rekli sedaj **občna uprava** samouprava pa ostane **samouprava**. Če bi tako uporabili ti imeni za dosedanje razmere, bi morali reči, da so bila deželna predsedništva, namestništva in okrajna glavarstva organi občne uprave, deželni odbori okrajni zastopi, županstva pa organi samouprave.

Nova občna uprava.

Pokrajine izginejo, dežele tudi. Država se razdeli na večje dele, ki dobe ime **oblast**. Ti deli pa ne smejo imeti nad 800.000 prebivalcev.

Ljudem z navadnimi možgani ne gre v glavo, zakaj ne bi smel kakšen del imeti recimo par sto duš več. Pa tako je. Niso se ozirali na želje hrvatskega ljudstva, niti ne našega, ki je želelo ostati združeno v enem samem. Usoda nas še ni skrčila pod 800.000 duš, zato bomo razdeljeni Slovenci na dva kosa ali na dve oblasti in sicer na ljubljansko in na mariborsko oblast.

Ljubljansko oblast s sedežem v Ljubljani sestavljajo: mesto Ljubljana in okrajna glavarstva Črnomelj, Kamnik (razven občin Motnika, Trojan in Špitaliča), Kočevje, Krani s koroško občino Jezerskim, Krško, Litija, Ljubljanska oko-

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

lica, Logatec, Novo mesto, Radovljica, sodna okraja Brežice in Sevnica, od korjanskega sodnega okraja občini Vel. Kamen in Mrčna sela, cel sodni okraj Laško razen občine Sv. Rupert in od Primorske Kastav.

V Mariborski oblasti s sedežem v Mariboru pa so: mesta Celje, Maribor in Ptuj, ter okr. glavarstva: Ljutomer, Maribor (okolica), Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, sodni okraji Celje, Vransko, Gornji grad, Šmarje in Kozje dalje Prekmurje in Medjimurje.

Vseh oblasti bo v celi državi 33.

Naši dve oblasti bosta potem razdeljene na **sreze ali okraje** (hrv. kotar). Primerjati jih moramo z dosedanjimi okr. glavarstvi, in v ljubljanski oblasti tvorijo sreze tudi vsa dosedanja glavarstva in pa sodna okraja Brežice in Sevnica enega, sodni okraj Laško pa enega. Ljubljanska oblast bo imela tako 13 srezov. V mariborski oblasti je preureditev okr. glavarstev v sreze občutnejša in to gotovo v korist prebivalstva. Tu bo srezov razen Medjimurja 12, in sicer: 1. mariborski levi breg: mesto Maribor, sodna okraja Maribor levi breg in Sv. Lenart; 2. mariborski desni breg: (sodna okraja) Maribor desni breg in Slov. Bistrica; 3. dravograjski (Marenberg in Guštanj); 4. slovenjgradski (Slovenjgradec in Šoštanj); 5. konjiški (Konjice); 6. gornjegrajski (Gornji grad); 7. celjski (Celje in Vransko); 8. šmarsko-rogaško - korjanski (Šmarje, Rogatec, Korje); 9. ptujski (Ptuj, Ormož); 10. ljutomersko-radgonski (Ljutomer, Gor. Radgona) z Apaško kotlino; 11. Murska Sobota; 12. Dolnja Lendava.

Dosedanja okrajna glavarstva se s tem ukinejo.

Na čelu oblasti bo **veliki župan**, ki bi ga mogli primerjati pred vojno z dež. predsednikom ali namestnikom, na čelu sreza bo pa **sreski poglavar** (dosedanji okrajni glavar).

V. K.:

Politični dirindaj.

Usoda, ki je ob preobratu prinesla jugoslovanskemu ljudstvu potom nacionalne revolucije takozvano svobodo ter mu ustvarila SHS državo, v kateri bi se imela po trditvah raznovrstnih patriotov cediti med in mleko, tista usoda je temu ljudstvu, ki je ob postanku nove države videlo v trenutnem navdušenju v tej državi stolp, po katerem pride v nebesa na — zemlji, zmešala račune, kakor je zmešal bog nekdaš štrečno Babiloncem, ki so si hoteli sezidati stolp, da bi segal do nebes. Politična usoda ni sicer zmešala jugoslovanskemu ljudstvu govornice, poslala

pa mu je celo vrsto državnikov in politikov, ki so v začetku vsaj navidezno šli na delo za konsolidacijo političnih, gospodarskih in kulturnih razmer v državi, ki so pa delo za konsolidacijo takoj spremenili v narodno koristolovstvo raznih porodic na eni in številnih »ljudskih zastopnikov« na drugi strani.

Boj buržoaznih strank za korita, v obliki boja za centralizem ali avtonomijo, republiko ali monarhijo, postaja dan za dnem ostrejši, ljudstvo pa zaman čaka na rešitev številnih gospodarskih in socialnih vprašanj, in dočim to ljudstvo trpi pod pezo draginje in pomanjkanja, se njegovi »voditelji« med seboj prepirajo, kdo izmed njih je največ »koristil« javnemu blagru z umazanim izkoriščanjem bančnega kapitala.

Tega političnega koncerta smo seveda deležni tudi mi, ki živimo na severu države, ker so si meščanske politične stranke v laseh menda kakor nikjer drugod. Ker stojimo neposredno pred važnimi političnimi dogodki, je razumljivo, da je boj oster in da postaja dan za dnem ostrejši. Zato ne bo odveč, če si nekoliko ogledamo vrvenje in delovanje političnih strank na Štajerskem, ali po novem rečeno, v mariborski oblasti.

Začnimo pri stranki, ki je seveda »državotvorna«, t. j. pri

demokraški stranki.

ki bo po našem mnenju pri prihodnjih volitvah — vsaj v Sloveniji — likvidirana. Šef te stranke, g. dr. Kukovec, je pred par meseci započel v Središču ob Dravi akcijo za koncentracijo naprednih sil, to se pravi, skušal je s pomočjo strank, ki so se od demokraške stranke odcepile, rešiti barko iz zagate, v katero je zagalila. Ves trud in prizadevanje dr. Kukovca se je na vsei črti ponesrečil in njegova akcija se je razblinila v prazen nič. Demokratje sami prav dobro čutijo, da se jim tla maiejo, zato jih zadnje čase vidimo na delu, da rešijo, kar se rešiti da. Bližajoče se volitve v oblastne skupščine jim delajo velike skrbi, ker se zavedajo, da bodo iz volitev izšli skoro praznih rok. Pred par tedni so začeli izdajati tednik »Narodni List«, ki je namenjen kmetkemu ljudstvu, med katerim upajo demokratje uloviti si nekaj kalinov, kar se jim pa ne bo posrečilo, ker kmetško ljudstvo je že davno naredilo križ čez demokratske račune. Zelo značilno za demokrate je tudi to, da zadnje čase prirejšo številne sokolske izlete po deželi, s pomočjo katerih si skušajo pridobiti simpatije med kmetškim ljudstvom.

V srditem boju proti demokratom stojijo

klerikalci.

ki so postali zadnje dni silno agilni. Podcenjevati moč klerikalne stranke bi bilo nespametno, čeravno bodo sem pa tja nekaj zgubili, ostanejo še vedno najmočnejša stranka v oblasti. Prognoza, da bodo pri oblastnih volitvah dobili nad 30 mandatorov, se nam zdi sicer nekoliko pretirana, vendar pa je gotovo, da bodo iz volitev izšli relativno najmočnejši. Notranji spor klerikalne stranke, ki so ga njeni voditelji zaenkrat rešili z znano celjsko resolucijo, ni na zunanji tej stranki škodoval, vsaj veliko ne, ker so voditelji stranke znali pred širšo maso spor spretno prikriti. S celjsko resolucijo pa, s katero so stranko obesili z eno roko na republiko, z drugo na monarhijo, je postal spor bolj očiten in če jim je resolucija naznotraj pomagala, da je bil volk sit in ovca cela, jim je nazunaj gotovo škodovala, ker

zdravi kmetški razum ne more razumeti dvorezne taktike in dvoreznih načel klerikalnih generalov. Klerikalci so v Celju na zelo enostaven način rešili dve načelni vprašanji, ki morajo biti za vsako stranko kardinalnega značaja. Vprašanje republike ali monarhije je vprašanje sistema, ki vlada v državi, zato se bodo morali v doglednem času tudi gospodje klerikalci izreči za eno ali za drugo, ker bogu in vragu obenem ne morejo tudi oni služiti. To je razumela tudi mariborska »Straža«, ki je namenjena kmetškemu ljudstvu, zato je previdno izpustila oni pasus celjske resolucije, ki pravi, da je v stranki mesto za prepričanega republikanca in za navdušenega monarhista. Kakor se ne da združiti ogenj z vodo, ravnotako ni mogoče spraviti monarhizem in republikanizem v en koš. Ali smo za eno, ali smo za drugo, si misli v svojem zdravem razumu kmet, ki bo prej ali slej rekel klerikalnim kolovodjem, naj grejo svojo dvorezno politiko oznanjevat culukafrom, ne pa razumnemu kmetško-delavskemu ljudstvu.

Druga stranka proti kateri streljajo klerikalci s kanoni najtežjega kalibra je

samostojna kmetška stranka.

ki bo radi svoje ne preveč pametne taktike veliko, pa prav veliko zgubila. Tudi samostojneži čutijo, da piha drugačen veter, zato njih glavnejši zaupniki namigujejo na »pametne« kompromise, ki bi se dali v tem ali onem okraju ali srezu sklepati. Koga mislijo h kompromisu pritegniti, ne vemo, mogoče pa je, da bodo samostojneži nastopili pri volitvah v oblastno skupščino z demokrati, ker zadnje čase eni in drugi pri vsaki priliki povdarjajo »gospodarski« pomen oblastnih skupščin. V koliko se bo samostojnežem posrečilo ohraniti svoje pozicije, ni mogoče prerokovati. Toliko pa je gotovo, da bodo veliko zgubili, ker jim ljudstvo ne zaupa več, posebno pa jim ne zaupajo viničariji in bajtariji, katere so samostojneži pustili tako lepo na cedilu, kakor so jih pustili na cedilu klerikalci. Kmetško-delovno ljudstvo ni pozabilo obljub, ki so jim eni in drugi stavili, zato bo pri volitvah zahtevalo obračun.

V boju proti vsem strankam se je nenkrat pojavil celjski junak in »apostol« dr. Novačan s svojo

republikansko stranko.

katero je na teatraličen način ustanovil na znanem shodu v Pristavi ob hrvaški meji. Dr. Novačanu je treba priznati, da je strategično spreten in da kot poet zna prav dobro udarjati na takte, ki jih ljudstvo najbolj občuti. Poleg klerikalcev je Novačan mož, ki prav spretno izrablja splošno nezadovoljnost. Poleg tega tudi ve, da »slovensko ljudstvo je republikansko in veruje v Boga«, zato se ne smemo čuditi, če slišimo po deželi izrek »Bog in republika«. Meščanske stranke se Novačaneve republike zelo bojijo. Da so n. pr. klerikalci skovali celjsko pol — tič — pol — miš — resolucijo, so naredili to iz strahu pred Novačanom, kateri bo vsem trem meščanskim strankam nekaj odnesel. Mi se Novačana in njegovega republikanizma prav nič ne bojimo, ker si mi kot socialisti predstavljamo republikansko idejo na drugačen način. Zato nas Novačanova trditve, ki jo v svojem listu in po shodih razširja, češ, da so socialisti zlezli pod klop, ko je bilo treba »ustanoviti« republiko, prav nič ne straši. Najnovejši »apostol« je še mlad politik in če bo priden, se bo prav gotovo naučil, da je nekaj dru-

gega »ustanoviti« republiko, kot pa napisati kak mikaven verz ali povest. Spoznal bo tudi, da je treba »švicati«, predno se doseže taka malenkost, kakor je sprememba države iz monarhije v republiko, in spoznal bo končno, da se z bombastičnimi frazami ne da ničesar doseči.

Naše stališče napram dr. Novačanovemu republikanizmu je jasno in prav kratko: on naj agitira za republiko v imenu boga očeta, sina in sv. duha, mi pa bomo nadaljevali boj za socialistično republiko, ki jo je v stanu doseči in obdržati neokrnjena suverenost delovnega ljudstva.

Proti vsem strankam je v boju naša

socialistična stranka.

katera stoji v vsem tem kaosu na stališču najširše politične in gospodarske samouprave naroda in najširših socialnih reform. Naše stališče o vseh vprašanjih, ki razburjajo duhove v državi, je pojasnjeno v našem programu in v številnih izjavah, ki jih je socialistična stranka v enem ali drugem vprašanju podala. Pomanjkanje prostora nam ne dopušča, da bi o vseh teh vprašanjih obširneje razpravljali v tem članku. Naredili bomo to v enem prihodnjih člankov, kjer bomo skušali ogledati si posebno vprašanje oblastnih skupščin oziroma oblastne uprave z našega stališča, z ozirom na stališče, ki ga v tem vprašanju zavzemajo nasprotne stranke. Naj omenimo za danes samo to, da stoji naša stvar na Štajerskem dobro, kljub temu, da oznanja mariborski »Tabor« »propadanje« socialistične stranke v mariborski oblasti. Gotovo je, da bo pri oblastnih volitvah naša stranka na drugem mestu, če bodo naši zaupniki po deželi šli na delo ter zanesli med ljudstvo misel o naših načelih v vseh vprašanjih, ki smo jih v tem članku omenili. Proti vsem zaupetam nasprotnih strank naj naši zaupniki postavijo neumorno agitacijo za socialistična načela. Če izvršimo vsi našo dolžnost, se bodo naši nasprotniki po boju, ki se bliža, prepričali zopet enkrat, da je socialistična ideja nepremagljiva!

K socialnemu zavarovanju.

Pred kratkim časom je »Jutro« pisalo, da se neki slovenski »socialistični domišljavci« silno pulijo za nagrade in banke, v katere bi nalagali pribitke socialnega zavarovanja. Ni pa v premišljevanje svojim čitateljem skušalo povedati, kdo in kako bi ga moral vršiti, da bi boljše uplivalo na blagostanje delavcev ter na notranji razvoj industrije in obrti.

Kot zasledovalec socialnega zavarovanja našega zavarovanja nikakor ne odobravam, ker vidim v njem le popoln vladni absolutizem, pa niti trohice demokratizma, ki mora brezpogojno odločevati v tej ustanovi. V tako važnem ljudskem činitelju prav nič ne vidim ljudske osebe, marveč le diktaturo posameznih uprav, ki so slepo orodje vladne večine, udani zaščitniki gnezdiča le vladnih ljubljencev, toda kruti rablji in biriči vladne priljubljenih ljudi. »Jutro« venča to moralno z edinozveličavnostjo, ko pravi: »da je tej smešni debati odsekal rep edino socialni minister dr. Žerjav s tem, ker je vsa mesta razpisal in katera bo na novo podeljevalo avtonomno načelstvo v Zagrebu«. Ta »Jutrova« izjava je dovolj jasna in značilna, zato ne potrebuje posebnega pojasnila. Obžalujem nekatere sedanje »protidržavne« nastavljenice okrajne bolniške blagajne, ker so izročeni na

milost in nemilost posameznim strankarskim pustolovcem in izkoriščevalcem.

Tudi druge države imajo socialno zavarovanje. V Nemčiji, Češkoslovaški, Angleški in drugod ga imajo prav vzorno urejenega. Vedeti moramo, da to niso moderne države samo na jeziku, marveč tudi v dejanjih. Tam ni buržoazija za delavce iz usmiljenja delala, ker je ravno taka kot pri nas, marveč na temelju pravičnih zakonov — delavci sami. Naša vlada je doma sicer silno »socialna« in »ljudovladna«, a kljub temu se še veliko število let ne bo mogla primerjati drugim. Na veliko nesrečo je naš »vzorni stroj« vsej Evropi in Ameriki znan, pod tudi nam zelo znanimi besedami (b... b... b...), kot eden najbolj »naprednih« in »nadebudnih«.

Naj omenim le stari avstrijski bolniško zavarovalni zakon iz leta 1888. Takrat ni bilo v avstrijskem parlamentu nobenega delavskega zastopnika, pa vendar so imeli delavci že takrat boljše zavarovanje, kot ga imamo danes v svobodni Jugoslaviji. Imeli so vsaj popolno avtonomijo ter večinsko zastopstvo zavarovancev v upravi — kar je prvi pogoj vsakemu zdravemu napredku. Pri nas bi bilo to »državi nevarno«. Na Češkem je uprava izključno v delavskih rokah, delodajalcem je dovoljena le kontrola. Kakšen upliv bo imelo to na razvoj, bomo kmalu videli. Izkušnja nas uči že dolgo, da edino samouprava odgovarja dobi in potrebam. Le jerobov nai ne vsiljujejo narodu, ker se je prav tako vedno v polni luči izkazal njih »blagodejni upliv«. Kaj briga jeroba pošteno oskrbovanje, če ni njegova last! Na delu je edino, kadar je ugodna prilika varovanja ogoljufati, okraštati, oropati, uničiti itd.

Ljudstvo zavedaj se svojih moči. Samo ti lahko vržeš sedanji krivični vladni sistem, zato pokaži svojo moč ob prihodnjih državnih volitvah. Šele kadar si boš s trdo svojo roko priborilo pravic in vodilo tudi socialno zavarovanje, boš želo od te ustanove stotere sadove.

Z. K.

G. DR. PERIČU, ODVETNIKU V LJUBLJANI.

V »Zariju«, za katero ste s svojim podpisom prevzeli odgovornost, čitam sledeče:

»Poziv. Prosimo naše poslance, naj nam sporoče, kateremu poslancu je predsedstvo skupščine v Belgradu ustavilo dnevnic, ker se ni udeleževal sej. Stroške povrnemo.«

Ne poznam vas bliže in ne vem, kakšna je vaša morala, vem pa, da imate toliko izobrazbe, da morate vedeti, kakšna nesramnost leži v teh vrsticah. Prosim, da se javno izjavite v svojem listu, če ste voljni take nesramnosti še nadalje kriti s svojim imenom.

Zvonimir Bernot.

POJASNILO.

Za moj poslanski mandat gre. Pri mariborskem okrožnem volilnem odboru so se baše vsi skupaj zmotili pri štetju, tako, da so prisodili socialistom po enega poslanca preveč, komunistom in klerikalcem pa po enega premalo. Vseh 7 strank je bilo zraven, vsi njih zastopniki so podpisali odlok, da sem izvoljen za poslanca. Da pri tem sam nisem sodeloval, vedo vsi, prav tako, kakor je tudi samostojnež po nedolžnem postal poslanec. Verificirana pa najina mandata nista bila. Vladne stranke so potrebovale samostojneža, zato se je to zavračevalo celo leto, končno je verificacijski odbor odločil, da je bila pri štetju res pomota in oddal samostojnežev mandat klerikalcem. Takrat se je sklenilo tudi moj mandat razveljaviti. Ker bi pa imel priti na mesto mene komunist, so hoteli pustiti to mesto prazno, češ, komunistom smo mandate itak vzeli.

To pa ni tako preprosto. S tem bi le navedli dokazali, da so vzeli komunistične mandate po krivici, ves svet bi to čutil, posebno tujina, ki je bila takrat že zelo občutljiva za način, kako zna jugoslovanska vlada popravljati ljudsko voljo. Zato se niso mogli odločiti, ali naj predloži ta predlog skupščini. Po našem trboveljskem kongresu so listi sicer pisali, da se je to zgodilo, pa bila je menda le pobožna želja naših domačih nasprotnikov, posebno klerikalcev, ki im je notranje ustrojenje naše stranke trn v peti. Verujem, da je vlada tudi hotela, pa iz zgoraj navedenih vzrokov je rajši molčala, povrhu je pa tudi prišel še nov vzrok! Dokazali smo, da v mariborskem okrožju takozvana komunistična lista ni bila čisto komunistična, ampak mešana: po en komunist in po en socialist levičar. Moj mandat bi imel dobiti levičar, mariborski prof. Fava, ki mu torej ne morejo nikakor vzeti mandata. Če bi mu ga vzeli, bi ljudstvo in tujina še bolj jasno videla, da se drži ta vlada samo z nasiljem. Pri tej priliki je prišlo pa na dan tudi dejstvo, da ima dobiti ljudstvo mariborskega okrožja tudi namesto prejšnjega komunističnega poslanca svojega zastopnika, kajti njegov naslednik na listi ni komunist, temveč socialist levičar, socialistom pa se vladna večina ni upala odvzeti mandate.

Ce bi torej izvršili mojo verifikacijo negativno, bi namesto mene prišla v skupščino dva socialisti, prvi namesto mene, drugi pa zato, ker bi s tem skupščina priznala levičarje sploh in morala poklicati tudi namestnika za uničeni komunistični mandat. Gotovo vsak izprevidi, da bi si vladna večina škodovala, če bi mi vzela moj mandat.

Vendar govore in pišejo nasprotniki, kakor da sem jaz kriv, kakor da bi se dajal od vlade podkupovati. Posebno klerikalni listi so mnogo o tem pisali, češ, pri denarju se konča tudi Benetov socializem. Prepeluhov »Avtonomist« jim je pomagal blatiti me. Pravijo, da bi moral odstopiti. Pa kaj bi s tem dosegel? Da bi namesto mene nastopil kdo drugi z naše liste? Saj bi ne šel nihče tja, odkoder ga vsak trenutek lahko zrinejo! Pa če bi šel, bi ga prav tako blatili, kakor zdaj mene. Posameznik sploh ne more reševati takih vprašanj pri sedanjem volilnem redu, ko postavljajo stranke kandidatne liste. To je bilo mogoče prej, ko je imel vsak poslanec svoj okraj in so bile po njegovem odstopu nove volitve (nadomestne). Zdaj more izvršiti to le skupščina, poslanci osebno razen v bolezni itd. niti pravice nimajo, ker so odgovorni vsak svoji stranki, ki predstavlja dotično skupino volilcev.

To odgovornost sem zmiraj čutil. Govorilo se je o teh stvareh tudi na sejah pokrajinskega odbora naše stranke in vsak ve, kako dosledno sem se ravnal po njegovih navodilih v vseh slučajih. Na imenja nasprotnikov pa niti odgovarjal nisem, ker trdim, da je zame kot socialistu prav dobro znamenje, če me kapitalisti blatijo. Gorje, če bi me hvalili! Vem, da mi je škodovalo to pri komunističnem delavstvu, ki je mislilo, da imam po krivici njegov mandat; tudi pri Mariborčanih, ki so mislili, da zadržujem mandat prof. Fava; sploh pri vseh, ki so slišali o mojem »koritarstvu«, ne da bi se poučili o pravem položaju. Pa molčal sem. Vedel sem, kaj je moja dolžnost in komu sem dolžan odgovor. V javnosti pisati o takih stvareh se mi je zdelo pa posebno nerodno zato, ker bi se moralo to zdeti vsakemu — reklama!

»Zarija« pa me je z zgoraj omenjeno notico prisilila, da povem javnosti vse to. Ves list je naperjen proti stranki, posebno pa proti njenemu načelniku in tajniku ter meni, ki sem za tajništvo odgovoren. Ljudje, ki jih je pred delavstvom in pred davkarji sram in strah povedati po pravici koliko imajo dohodkov in ki jim je žep tako svet, da ne marajo plačevati progressivnega strankinega davka (»Zarija« pravi prve mu: »jezek kazati«, drugemu pa »zakaj platno prodajati«!) ti ljudje se izdajajo za socialiste in proglašajo svo organizirano našo stranko za nacionalistično. Za dokaz pa prinašajo takele notice! Da sem lenuh, si ne upajo trditi, pijanec tudi ne, goljuf tudi ne, sploh je težko kaj očitati tistemu, ki dela vse javno, ki je uvedel točne račune, dočim jih prej ni smelo biti, češ — noličja... Tudi tega si ne upajo trditi, da sem poslanec po krivici, vedo, da bi pri zavednem delavstvu to nič ne izdalo. Niti da se ne udeležujem sej si javno ne upajo povedati, preveč ljudi je, ki vedo, da me je stranka postavila za tajnika in urednika v Ljubljani. Zato pa spíše tako zelo zavito notico, da pokažejo vsaj pred nezavednim delavstvom na »nekega« lenega poslanca — kdor ne ve, koga mislimo, bo pa vprašal in zvedel, da je to Bernot, tisti, ki meče za služne, pridne in stare socialiste neusmiljeno ven. Če se bo pa kdo zgražal, bomo pa rekli, da nismo mislili na Bernota, vprašali smo le, kdo bi naj bil to!

Na ta način so mislili doseči, da bom dovoli umazan i zaradi lenobe i zaradi krivičnega mandata, da pa ne bom upal braniti se. Pa me ni sram niti strah! Vse blato bo padlo nazaj na vas! Z. B.

Tedenski pregled.

Kraljeva poroka se je vršila 8. t. m. z velikanskim pompom. Vsi ministri in visoke osebnosti so dobile najvišja odlikovanja. Minister Ninčič je povedal, da štejejo stroški državne blagajne za razne nagrade in pojedine 53 milijonov, ne vemo če kron ali dinariev, ker v zadnjem času prakticira belgrajska gospoda metodo, da govori le o milijonih, ki jih natančneje ne označa. To kaže slabo vest. Slaba vest pa nam dokazuje dinarje. Povedati še moramo, da niso v teh milijonih všteti prostovoljni in še bolj prisiljeni izdatki tisoč in tisoč občin in nezavednih ljudi za parade in »narodne darove«. Nakratko: vsotice gredo na milijarde. V tem času izjavlja buržoazna klika v finančnem odboru, da za izplačanje draginskih doklad gladuiočim železničarjem od 1. januarja ni kritia in ne dovoli še niti ficka ne. Vse, kakor v času pred francosko ali rusko revolucijo.

Velika amnestija, ki so jo obljubovali za priliko kraljeve poroke, je splahnela v nič. Sicer so izdali ob tej priliki nekaj zmazek, ki je bil ovenčan z imenom amnestia, to je bilo pa tudi vse. Ker od pomiloščenja je izvzeto vse, kar se je na katerikoli način pregrešilo zoper katerikoli zakon, proti zakonu o zaščiti države (komunisti in zaprti proletarci ostanejo torej še nadalje v mučilnicah), prestopki državnih in drugih javnih organov zaradi podkupljivosti, pregreški zoper militarizem itd., itd. Tako da so bili izpuščeni in pomiloščeni samo tisti, ki so ubijali, ropali, kradli itd.

V Ameriki je gospodarski položaj neznošen. Premogariji stavkajo že več mesecev. Železničarji se k temu pripravljajo. Razen tega grozi stavka vseh delavcev v tovarnah za prevozna sredstva. To vse radi tega, ker so vsa skladišča kapitalističnih sesalcev prenapolniena vsega, kar je ustvarila neumorna delavčeva roka, ki mora sedaj prositi za miloščino in kruh.

8. t. m. se je pričel v Moskvi proces zoper zaprte socialistične voditelje. Ves svet pričakuje z napetostjo izida temu procesu. Socialistični proletariat še posebno ker bo potem vedel, ali je boljše vreden, da mu poda marksistični proletarec svojo roko ali ne v boju zoper satanske mahinacije vsesvetovne buržoazije.

Proti Bolgarski je začela naša vlada in tudi grška rožljati z mečem. Obe prava, da so tega krivi komitaški vpadi iz Bolgarske v naše in grško ozemlje. Pravi vzrok je pa ta, da smatrajo druge balkanske države na povelje Francoske in potepina Wrangla za potrebno, da se Bolgarska malo prestraši, ker je tako odločno nastopila proti nesramnostim spodene ruske buržoazije in paktira celo s sovjetsko Rusijo. Do vojne ševeda ne bo prišlo, ker naši diplomati predobro vedo, da ni moglo njihovo delovanje dosedaj še tako privleči in s patriotizmom zastrupiti zdrave možgane jugoslovanskega ljudstva, da bi šlo še enkrat meni nič tebi nič v svetovno klavnico.

Preteklo soboto so se v Zagrebu ob priliki jugoslovanskega sokolskega izleta strahovito stepli buržoazni Sokoli in buržoazni blokaši (to je tisti, ki pripadajo Radičevemu hrvaškemu bloku). Streljali so se in pobijali kakor na komando. V Zagrebu je obsedno stanje. Od dne do dne se boli približujemo meščanski vojni. Ali je proletariat za to priliko pripravljen, organiziran in enoten?

Grška se pripravlja na novo vojno s Turčijo. Za to priliko je pripravilo že vse, kar pride v poštev, ko je treba pred »sovražnikom« bežati.

Politične vesti.

+ V Zagrebu vlada poostreno policijsko stanje. V Zagrebu so zaradi vednih demonstracij proti kralju in državi pričeli izvajati zelo ostre odredbe. Tako n. pr. so prepovedali vsako zbiranje občinštva po ulicah. Vsi javni lokali morajo biti po devetih zvečer zaprti. Po ulicah patrolirajo orožniške čete, ki imajo zapoved zadušiti z orožjem v roki vsak najmanjši izgred. Orožniške čete mora vzdrževati mestna občina na lastne stroške. Prav resno dvomimo, da je to pravi način odprave nezadovoljstva mestnega prebivalstva.

+ Medalje so vsem belgrajskim ministrom zmešale glavo. V Belgradu so povodom kraljeve poroke odlikovali skoro vse ministre z redi sv. Save I. razreda. Odlikovali so tudi bolgarskega poslanika Todorova, kar pa je povzročilo med odlikovanimi ministri veliko razburjenje. Sklenili so, da bodo vrnili odlikovanja, če bo kraljeva pisarna predložila ukaz o odlikovanju kralju v podpis. S takimi bedastostmi se bavijo ministri, namesto da bi se razburjali zaradi obupnega življenjskega položaja delovnega ljudstva in mu pomagali na noge!

+ Nacionalistične žrtve. Po naročilu medzavezniške komisije so izvedli v Šleziji na posestvu grofa Strachwitza preiskavo. Našli so v vodnjaku 120 razmesarjenih trupel, o katerih so dognali, da so trupla poljskih upornikov, ki so jih pogrešali že od lanskega leta.

+ Italijanski in jugoslovanski kapitalisti so sklenili dobro kupčijo. Pretekli torek se je obrnila deputacija delavk reške tobačne tovarne na francoski konzulat in ga prosila za pomoč proti nečutenemu fašistovskemu nasilstvu. Tajnik konzulata je odgovoril, da spada Reka vsled dogovora med Jugoslavijo in Italijo pod vplivno sfero in zaščito Italije. Ko so to slišale ženske, so pričele na glas plakati. Tako je tudi tajnik francoskega konzulata potrdil, da je kupčija med Belgradom in Rimom že sklenjena. Belgrajska vlada je sklenila imeniten »sporazum«.

+ Pred novo svetovno kapitalistično konferenco v Haagu. Iz Haaga poročajo, da se v Haagu zelo zanimajo pred obstoječo svetovno konferenco, zlasti pa še, odkar se je vrnil iz Genove minister Jonkheer van Karnebeek. Holandski časopisi se bavijo sedaj izključno le z haško konferenco. Holandska vlada pa vključ vsemu časopisnemu pomenu ne bo sprejemala evropskih državnikov kot goste kakor Italija, ker bi to stalo prevelike vsote. Evropski kapitalistični časopisi se hvalijo, da je Haag kakor nalašč za svetovno konferenco, ker ne bodo mogli boljševiki razviti v Haagu svoje propagande. Komunistična stranka pod vodstvom Wynkoppa in Ravesteina je namreč tako majhna, da sploh ne prihaja v poštev. Pač pa je zelo močna socialistična stranka pod vodstvom Troelstoma. Večina delegacij bo stanovala v Schweiningenu, kjer pričakujejo veliko število gostov iz Anglije in Amerike. Nekatere evropske delegacije so že odpotovale v Haag.

+ O delovnem ljudstvu upamo, da bo spregledalo. Francosko časopisje z velikim zadovoljstvom poroča o vojaški pogodbi, ki jo je sklenila Jugoslavija z Rumunijo in Češkoslovaško za dobo 20 let.

Razumemo veselje kapitalističnega francoskega časopisja, vendar pa si upamo zapisati, da je njihovo veselje in domišljija gotovo preuranjena. Ljudstvo bo v vseh teh treh državah vključ kapitalističnim spletkam moralo spregledati že prej kakor v 20-ih letih in bo ovrгло vojaške pogodbe, ki sesajo delovnemu ljudstvu mozeg in kri.

PISMO IZ MOSKVE.

Razmere v Rusiji se obračajo malo na bolje. Cene živilom v Moskvi so pričele padati in prvič odkar je na krmilu sovjetska vlada, je pričela rasti vrednost rublja. Pred tremi tedni je bilo na primer štiri in pol milijona papirnatih rubljev za en dolar, danes so štiri milijoni. V istem času je cena kruha padla za stotisoč rubljev.

Ugodna poročila o letošnji letini pšenice in drugih pridelkov vplivajo na cene in valuto. Ob Volgi, v krajih, kjer je strašna suša pred enim letom uničila vsa polja, se letos obeta bogata žetev. Iz gladovnih provinc, kjer je kriza na vrhuncu in delajo pomožne akcije s podvojenim naporom, da rešijo ljudstvo lakote, poročajo, da je seme, ki lansko leto ni poginelo zaradi suše, letos vzklilo. Kmetje, ki so zapustili vasi prejšnjo jesen, se zdaj vračajo nazaj. Američani, ki izvršujejo pomožno akcijo, pomagajo sovjetskim oblastim pri preseljevanju kmetov iz mest v njihove kraje.

Ukrajina tudi poroča o bogati letini. Slabo pa je na Krimu in v Kubanu, kjer letošnja letina ne obeta dosti. Vlada pomaga kmetom pri kultiviranju zemlje. Pomagajo pa tudi inozemska društva, med katerimi se zlasti odlikujejo ameriški farmerji.

Kmetje, ki so skrivali male količine živil v različnih nadah, v glavnem pa zaradi tega, ker so pričakovali velik dobiček, so zdaj alarmirani vsled padanja cen in pričeli so voziti žito na trg. Ulice v mnogih mestih so kar natlačene z vozovi, na katerih so žakliji z žitom. Vendar pa je treba pomisliti, da so province, kjer se to godi, zelo redke.

Moskva je te dni zelo aktivna. Ulice popravljajo, hiše belijo in barvajo ter grade nova poslopja. Povsod odmevajo udarci kladi in glasovi žage.

Naivnejši politični dogodek je seveda obravnava proti socialistom, ki se je otvorila pred dnevi pred revolucionarnim sodiščem v Moskvi. Obravnava prisostvujejo znameniti socialistični voditelji kakor so Emile Vandervelde, socialistični vodja v Belgiji in zastopnik druge internacionale, Paul Boncourt, poslanec v francoskem parlamentu, Teodor Liebknecht, brat Karla Liebknechta in Kurt Rosenfeld iz Nemčije. Ko so prišli vsi ti v Moskvo, so jih sprejeli z velikimi sovražnimi demonstracijami. Vso pot od ruske meje so se vozili v posebnem vozu, v katerem je bila vojaška straža. Ob prihodu v Moskvo jih je le ta spremila v hotel, kjer jih je zavarovala pred demonstranti.

Vse te sovražne akcije ne uplivajo ravno najboljšo na socialistične stranke, ki s svojimi vzornimi organizacijami daleč prekašajo komunistično v Rusiji. Iz 11. kongresa komunistične stranke, ki je zboroval koncem marca t. l., smo zvedeli po poročevalcu Molotovu, ki je poročal o organizaciji stranke, da šteje stranka pol milijona članov nasproti 659.000 pred »člascenjem«. To število je tako malenkostno v primeri s številom članov poedinih socialističnih strank po svetu, da tretja in-

ternacionala sploh ne prihaja dosti v poštev. Sicer pa so komunistični voditelji to že sami sprevideli in so se povabili dunajske tkzv. internacionale in pol takoj odzvali ter izdali parolo za enotno fronto proletariata. Žal se je pokazalo, da jim ni bilo toliko za enotno fronto, kolikor za svoje strankarske koristi in tako so se berlinska pogajanja razbila.

Ker pa uvidevajo komunistični voditelji vključ vsem zmotam in napakam, ki jih še danes delajo, da so na napačni poti, da se torej ne dajo razmere kar čez noč nasilno preurediti, je upati, da se bo razkol, ki ga je pričela tretja internacionala, končno tudi poravnal. Svetovnemu proletariatu bo revolucija v Rusiji živ primer, ki ga bo učil, da je treba misliti na prekrat kapitalističnega režima bolj smoterno in varno, da mu ne bo potreba pozneje umikati se, kakor so v to primorani v sovjetski Rusiji.

Dnevne vesti.

Kdor ne dobi najpozneje do sobote »Ljud. glas« naj reklamira takoj vsako številko sproti. K danšnjem uvodniku. Ta uvodnik se bo nadaljeval v prihodnji števec. »Ljudskega glasu«.

Bolniška blagajna in naši obrtniki. Kapitalizem je pravzaprav sovražnik obrtniškega stanu; vsak to ve, kdor se kaj briga za razvoj modernega gospodarstva. Vendar so naši obrtniki ponavadi najhujši priganjači kapitalizma in njegovih strank. Take se kažejo tudi pri vpravi bolniške blagajne. Najrajši bi višali, da bi je sploh ne bilo. Zdaj so jim delale nagrade zopet nov povod, da streljajo proti temu socialnemu zavodu. Tudi delavstvo vidi, da ni vse prav. Toda zato delavstvo vendarle nikdar ne bo nastopilo proti bolniškemu zavarovanju, ki ga smatra za nujno potrebnega, temveč bo skušalo odstraniti napake. Dve obrtni društvi, iz Št. Vida in Zgornje Šiške pri Ljubljani, razpošiljata »Poziv vsem obrtnikom« na boj proti bolniški blagajni. V tem boju in delavstvo ne bo podpiralo, kajti izmed vseh njih zahtev se strinja samo z eno: naj se čimprej razpišejo volitve v načelstvo in nadzorstvo. Sicer bo pa bojevalo še posebno za odpravo paritate, kajti bolniška blagajna je delavska, naj torej tudi le delavci odločujejo v njej.

Ruska zbirka. Za gladijoče v Rusiji so darovali: Občno kons. dr. v Trbovljah 125 D. Delavski dom v Trbovljah 125 D. Lad. Gajšek 10. Iv. Markelj 2. Fr. Kunstler 10. Jože Gabrovce 5. Fani Stabe 3. Ed. Hrišl 5. Joško Teršar 2. Iv. Zdošek 5. Iv. Okrogec 5. Vinko Žitnik 5. Jos. Klenšek 2. Jože Bengalič 2. Iv. Kink 5. Fr. Zilenc 10. Vinko Juvan 5. Fr. Puncer 5. Štef. Zigon 3. Viktor Povšnar 5. Fink 1. Iv. Pungersšek 5. (vsi v Litiji). Skupna vsota do sedaj nabranih darov znaša 8946,40 Din.

Tiskarski škrat je številki zadnjih dveh Lj. Gl. zaporedoma zaznamoval s štev. 22. Zato je današnja števec označena s štev. 25. To v pojasa nito, da ne bo čitatelje motilo. Obenem je v zadnji števec v članku »Dopis iz Mežiške doline« napravil: samostojni poslanec g. Mrak, namesto g. Urek (1. vrsta 1. kolone na 2. str.).

Ljubljana.

Rekrutovanje. Komanda dravske divizijske oblasti je odredila, da se na praznik dne 15. junija in v nedeljo dne 18. junija 1922 ne vrši rekrutovanje. Mladenci, ki so pozvani na 15. junija in 18. junija 1922 k naboru, se dne 22. junija 1922 predstavijo rekrutni komisiji. Pričetek uradovanja ob 7. zjutraj. Bogoslovci se točno ob 7. skupno predstavijo komisiji.

Osnovna šola v Mostah priredi v četrtek 15. junija 1922 v šolski telovadnici razstavo ženskih ročnih del, risb in pismenih izdelkov. K obilnemu posetu vabi šolsko vodstvo.

Iz gledališke pisarne. V petek, dne 16. t. m. se uprizaro zadnjikrat v sezoni komedija »Madame Sans Gene« V opernem gledališču gostuje v petek, dne 16. t. m. in v soboto, dne 17. t. m. kapelnik g. Lovro Matačić iz Novega Sada. Disrigiral bo v petek večer »Madame Butterfly«, a v soboto večer »Carmen«. Vse te predstave se

Igrajo izven redov. Znjimi se tekoča gledališka sezona zaključuje.

Celje.

Društvo stanov. najemnikov za Slovenijo v Celju sklicuje izvanredni občni zbor na dan 16. junija t. l. ob 8. zvečer v gostilni pri Kroni v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev potrebnih odbornikov in 3. namestnikov. 3. Razni predlogi in slučajno.

Ptuj.

Usodna pomota, ali kako se lahko javnost za nas vodi. Kompanjon g. Dr. Toneta Gosaka gospod Mavro Teichner se je kot solastnik tovarne »Panonia« udeležil volitev v cenilno komisijo. Stvar pa ni šla tako lahko, ker zadovoljiti obe stranki, ki sta postavili listo, je bil težek problem. Gospodoma Mavrotu in Tonetu se je pa vseeno posrečilo izvesti zadevo tako, da so sedaj vsi zadovoljni in onadva najbolj. Mavricij je namreč šel na volišče s trdnim namenom, da bi volil slovensko listo; imel je pa smolo, ker po »usodni pomoti« je glasoval za nemško listo in s tem zadovoljil Nemce. Da pa ne bodo Slovenci hudi, jim v »Narodnem listu« pojasnjuje pomoto, ki ji on pa dr. Tone pravi »usodna«. Oba sta globoko prepričana, da jima ljudje verjamejo. Mi pa pravimo, da so Ptujčani, razen dveh, tudi toliko »kšajta«, kolikor sta bila ta dva prebrisana. Gobeždači. Par gospodom ne da njih vroča žilica miru radi tega, da imajo v mestni hiši besedo tudi ljudje, ki ne trobijo v njih rog. Zato se ti gospodje vsakokrat kadar so v rožicah, potrudijo, da pokažejo svojo s Haložanom blagoslovljeno znanost v mestnem gospodarstvu ter se zaganjajo v občinske odbornike, ki niso demokratski. Svetujemo tem gospodom, naj pustijo naše ljudi pri miru, drugače jim posvetimo na kak drug način in sicer tako, da bomo navedli imena teh junakov in tudi njih kapaciteto v poznanju mestnega gospodarstva in — uničevanju alkohola. Pika.

Strnišče pri Ptuj. Čujemo, da namestnik g. Čuček ustavi obrat in da misli naprositi pokrajinsko upravo tozadevnega dovoljenja, ker po pogodbi ki jo je ob nakupu sklenil, mora vzdržati obrat leto dni. Kot vzrok navaja g. Čuček to, da mu strniški prebivalci nočejo plačati najemnine. Opozarjamo pokrajinsko upravo, da ta trditev ne odgovarja resnici, res pa je, da so se stanovanjski najemniki pritožili pri merodajnih oblastih proti pretiranim računom za najemnine, ki jih gospod Čuček servira stanovalcem v barakah. Nihče se ne protivi plačevanju najemnine, vsi pa zahtevajo pravične odmere, kar cene, ki jih g. g. Čuček in njegov kompanjon Wessely diktira, so oderuške. Da je to res, bomo prihodnjič dokazali s številkami in bomo prišli na dan še z drugimi podatki, ki interesirajo tudi ostalo javnost.

Iz stranke.

Ker imamo zdaj nove naslove za naročnike »Ljudskega glasu« prosimo, naj nam vsak naznani, če najde pri njih kakšno pomanjkljivost.

Mesto 15. t. m. kakor je bilo naznanjeno v zadnjem Lj. Glasu se bodo vršili shodi 18. t. m. in sicer: v St. Petru v Sav. dolini ob pol 9. in St. Pavlu pri Preboldu ob 14. Na obeh shodih bo poročal s. Čebular. V Šoštanju ob 10. in v Tončiču ob 15. Poročal bo s. Koren. V St. Jurju ob 12. Z. el. po prvi maši in v Levcu ob 15. v gostilni s. Košaka, bo poročal s. Leskošek. V Zalcu po prvi maši in v Zabukovici ob 14. bo poročal s. Krušič.

Socializem in vera, ki jo je spisal s. Zvonimir Bernot, je izšla pred kratkem z zelo pestro in bogato vsebino. Posebno so lepi odstavki, kjer govori o veri, ki je mrtva brez del, o zlatem teletu, o veri in veri in pa o organizaciji. Brošura vsebuje v obrisih socialistični svetovni nazor in bi ne smel ostati brez nje noben zavedni

sodrug. Brošura, ki stane le 7 Din se naroča v Tajištvu SSJ, poštni predal 160 v Ljubljani.

Globoko pri Brežicah. Radi umazanih prekupčevalcev in pristranih špekulantov ne more pri nas noben reven kmet dobiti sena niti za eno kravico, da bi tako imel nekoliko mleka za svoje otroke. Nasprotno pa ga lahko dobe v vsaki množni vsi premožni kmetje in grajščaki. Da bomo dokazali, da smo zmožni dobiti sena tudi mi, apeliramo na kraj. org. KDZ cele Slovenije, naj obveste vse svoje člane, da naj ne prodajajo sena prekupcem, ki potem z našimi žulji delajo velike dobičke. Zato naj spravljajo seno sami. Ker pa ga bomo mi tukaj krvavo potrebovali, pozivamo vse člane, naj v znak delavske solidarnosti pomagajo našemu ogorčenemu gospodarstvu. Dotične kraj. org. KDZ, katerih člani so pripravljeni nam prodati nekaj sena, naj pošljejo naslov in označeno ceno na kraj. org. KDZ v Globokem. — Kraj. pol. org. KDZ v Globokem pri Brežicah.

Iz strok. gibanja.

Seja podružnica kovinarjev v Ljubljani se vrši dne 15. junija (praznik) ob 9. dopoldan v društvenih prostorih Selenburgova ul. 6 II.

Vestnik Svobode.

Ljubljanska podružnica »Svobode« sklicuje v petek 16. t. m. ob 8. zvečer v prostorih centralne v Židovski ulici, sestanek podružnic Vič-Glince, Šiška in Moste. Sestanek se vrši zaradi izleta, ki bi ga priredile vse te podružnice z godbo na čelu kam na deželo. Odbori navedenih podružnic naj se tega sestanka zagotovo udeležijo. Podružnic naj se tega sestanka zagotovo udeležijo. — Tajnik ljubljanske podružnice »Svobode«.

Gospodarstvo.

— Denarni trg. (Zagreb, 13. junija.) Ameriški dolar velja 69.50 Din, češkoslov. krona 1.35 Din, 100 rumunskih lejev 47.50 Din, italijanska lira 3.74 Din, 100 nemških mark 23.25 Din.

— Žitni trg. (Zagreb, 12. junija.) Cene žitu še vedno nekoliko rastejo. Kilogram pšenice stane 4—4.12 Din, kg koruze 3.20—3.30 Din, kg rži 3.20—3.62 Din, kg ovsu 3.12—3.38 Din, kg moke (štev. 0) 6 Din, kg otrobov 1.62—1.88 Din.

— Tržne cene v Ljubljani dne 1. junija. Kilogram govejega mesa I. vrste 68 K, II. vrste 44 K; kg telečjega mesa 60 K; kg prašičjega 80 do 90 K; kg svinj. masti 120 K, kg belega kruha 24 K, kg črnega 20 K; liter mleka 11 K, kg surovega masla 160 K, eno jajce 4—4.50 K; kg moke (št. 0) 25 K, kg bele krušne moke 23 K, kg koruzne moke 17 K, kg ajdove moke 34 K.

— Povišanje vozne na železnicah. Na vseh jugoslovanskih železnicah bodo s 1. julijem prevozne cene zvišale za 50 %.

Dopisi.

Gibanje brežiškega proletariata.

(Poročilo o javnem ljudskem shodu, kateri se je vršil na binkoštni ponedeljek, to je 5. t. m. ob 9. dopoldne v »Narodnem domu« v Brežicah.)

Shod otvori sodr. Baraga, naznanil dnevi red, nato se izvoli sledeče predsedstvo: sodr. Baraga, predsednik, sodr. Celec, zapisnikar. Sodr. predsednik poroča o shodu SKS 21. maja t. l. kako so samostojni govorniki nastopali proti drugim strankam in kako ogorčeni so zato v SLS, vsem skupaj je pa le za nadviado ljudstva. Povdarjal je razliko med kmetom in kmetom. Samostojni zastopajo samo velikega kmeta, ker so za še večjo draginjo. Žalostno je, da se mali kmet in kočar štuli med samostojne, ko je minister Pucelj tako jasno povedal, da zastopa samo boljše situirane kmete. Neumnost je, da je še toliko zaslepljenih malih posestnikov in kmetskih delavcev, ki pomagajo kapitalistom plesti bič, kateri tako trdo pada po njih plečah. Povedati moramo, da malega človeka na kmetih ne bo nihče rešil, če se sam ne bo, ker je pa posameznik ničla, imamo organizacijo KDZ, katere namen je, malega kmeta ščititi in mu v vsakem oziru priskočiti na pomoč. Torej, mali kmetje in kmetski delavci spadajo vsi v organizacijo KDZ, le malo dobre volje in požrtvovalnosti je treba, in kar je glavno: pridno čitati glasilo »Ljudski Glas« in pravi socialistični tisk.

Drugi govornik je bil sodr. Franjo Koren iz Celja. Le-ta govori poldrugo uro o programu SSJ in oprosti narodnega poslanca sodr. Etbina Kristana, kateri se je imel tega shoda udeležiti. Sodr. Koren ovrže z dokazi delovanje ministra Pucelja in pove, kako škodljivo je, če država preveč izvažata, da za lastno ljudstvo primanjkuje vseh potrebščin, odkoder izvira taka nezadovoljnost med ljudstvom in tudi med kmetom. Minister Pucelj se jako moti, če misli, da je njegova politika zdrava, če misli zadnji rep in zadnji košček kruha izvoziti. Sodr. Koren pojasni razmerje med strankami in se dotakne tudi vprašanja prisega socialističnih poslancev, ki je vzdignila toliko prahu in omalovaževanja soc. poslancev. Kako prav so imeli, ko so rekli: Dokler si kaj boljšega ne ustvarimo, prisežemo tudi na ta pravilnik in to zato, da bomo mogli zastopati naše volilce, kateri so nas poslali sem. Popolnoma neupravičeno se je delavstvo tisti čas razburjalo in šlo različnim provokatorjem na limanice, kar še danes škoduje edino delavstvu samemu. Dotaknil se je tudi verskega vprašanja, ker je bilo precejšnje število kmetskega ljudstva navzočega in tudi nekaj ženskega spola. Govoril je o takozvanih Wranglovcih, koliko naša vlada izda za te nebodi-jih-treba in kako brutalno nastopajo po mejah proti našim ljudem, naše ljudi pa ravno ista slavna vlada meče na ceste in to so tudi kmetski sinovi. Kje je tukaj minister Pucelj? Torej, če minister Pucelj trdi, koliko dobrega za naše slovensko ljudstvo je ta vlada storila, je čudno, da je ljudstvo z vsakim dnevom bolj nezadovoljno, in to upravičeno, ker je njegov položaj vsak dan slabši. To ni vojna psihoza, ampak to je fakt. Kaj je pa nameraval pustolovec Wrangel, je pa že itak znano. Hotel je vreči zopet iste kmetske fante, ki jih zastopa minister Pucelj, v katastrofo proti Rusiji. Pove tudi o naši delegaciji v Genovi, koliko nas je stala in vseeno prav nič napravila, ker je bila dekla imperalistične Francije. Glede volitev v občine in v pokrajine je omenil razliko pri velikem županu, če ga voli ljudstvo, ali če ga imenuje kralj. Omenil je, da naša stranka čisti v svojih vrstah, ker so bili neki stari veterani vajeni kar na svojo pest delati in se niso hoteli podvreči sklepom izvrševalnih odborov, to je inštanca, ki jo je vse članstvo v stranki po svoji volji izvolilo. Naši stranki je vseeno, kdo je posamezna oseba, pri nas se mora vsak član pokoriti pravilom in sklepom izvrševalnega odbora; povdarjal je, da sta izključena sedaj dva narodna poslanca, ker ne vršita svoje dolžnosti. Naša stranka ne priznava torej nikomur, to je bistvena razlika med našo in drugimi strankami. V drugih strankah naj posamezniki uganjajo še tako nedostojna dejanja, jih stranka zagovarja, to so nam pokazale zadnje afe-re JDS pri bankah, v gledališču, pri pošti itd. Spregovoril je o agrarni reformi, ki jo vladajoči zavlačujejo in jo nočejo uzakoniti, če je prav minister Pucelj izjavil, da je za pravično agrarno reformo. Opozarjal je, da naj se ljudje zanimajo za volitve v pokrajinsko upravo, da si izvolijo zastopnike, kateri bodo zagovarjali njih koristi, posebno pa agrarno reformo, da se enkrat to vprašanje temeljito reši in bo enkrat konec teh preprirov, ko ne bodo agrarni uradi delali kar se jim zljubi, posebno pa agrarni urad v Mariboru. Z izvajanjem sodr. Korena je bilo ljudstvo zelo zadovoljno in mu je navdušeno aplavdiralo.

Ko je predsednik sodr. Baraga pozival k besedi tudi nasprotne stranke, se ni

nihče oglašil za besedo in je konstatiral, da je shod sicer po številu slabše obiskan kot samostojni, ali če bi se odstranile na samostojnem shodu vse druge stranke, bi bil shod SKS veliko slabše obiskan kot naš, zakaj na našem shodu so bili ljudje povečini našega mišljenja, razen par izjem. Omeniti moramo, da so bili klerikalci zelo mirni, ko so nasprotno JDSarji postajali nervozni med izvajanjem naših sodrugov NSSarjev niti ne omenjamo. Tako je potekel ta krasno uspeli shod, pri odhodu je ljudstvo povdarjalo, naj bi bil večkrat tak shod, in se je zelo zadovoljno razšlo. Po shodu smo se prav pristrčno razgovarjali s sodr. Korenom.

*

Iz Trnovelj. Zopet atentat na delavske pravice! Ne moremo ga zamolčati, temveč moramo ga razkriti slovenski javnosti in poklicati njegovega povzročitelja, nekdanjega samostojneža, potlej zemljoradnika in sedaj menda republikanca Antona Mahna pred sodni stol bednega, tako nesrečnega, pa tolikrat osleparjenega, od raznih liberalnih in klerikalnih strank in od njih prodanega slovenskega naroda. Na vseh shodih se hvalijo nekdanji samostojneži, sedaj republikanci, kakšni prijatelji da so delavstvu. Mi tukaj ne bomo navedli vseh dokazov njihove ljubezni do delavstva, ker bi morali cel leksikon napisati, če bi hoteli vse navesti. Navedli bomo samo najnovejši slučaj Mahnetove ljubezni do delavstva. Na tukajšnji trnoveljski okrajni cesti je že trinajst let nastavljen za cestarja Jurij Trbovc. Ta cesta je ena izmed najbolj prometnih v celjskem okraju. In res ta čas celih trinajst let svoje cestarske službe je Trbovc Jurij vedno in vestno to cesto popravljaj, nikdo se ni pritoževal čez njega, ves ta čas je bil priden in skrben cestar in sedaj poslušajte:

Mahen Anton je sosvetnik okrajnega zastopa celjskega, predlagan za to mesto je bil menda od Samostojne kmet, stranke, sedaj je sam svojo lastno stranko ubil s tem, da je razkril njeno nagoto, nato je postal zemljoradnik, in kot tak, če bi imel še kaj časti, bi moral vse funkcije, ki mu jih je poverila Samostojna stranka, odložiti. Razumeš, Mahen? Odložiti bi torej moral poleg drugega tudi mesto sosvetnika v okr. zastopu, ali Mahen, nekdanji samostojnež, potlej zemljoradnik in sedaj menda republikanec, je še dandanes sosvetnik okr. zastopa in menda še vedno zastopa tisto Samostojno kmet, stranko, ki koplje svojemu lastnemu slov. narodu (tudi svojim zaslepljenim volilcem v občini Škofjaskas, ki so se tako gnali zanjo) v Belgradu grob. Velik grob koplje v Belgradu Samostojna kmetijska stranka slovenskemu narodu, in Mahen je bil vedno nje največji privrženec in nje soustanovitelj, in šele, ko mu drugi niso pustili do njenih korit se ji je izneveril. Ta Mahen je na seji okrajnega zastopa celjskega dne 20. 4. tega leta predlagal, da se cestar Jurij Trbovc po trinajstletnem zvestem in pridnem službovanju odstavi od cestarske službe in okrajni sosvet je to tudi sklenil. Vidite, slovenski delavci, taka je Mahnova ljubezen do delavca! Anton Mahen je ta svoj predlog utemeljeval s tem, češ, da je Trbovc malkodai na cesti in da jo slabo popravlja, kar pa ni res, ker je Trbovc bil vedno na cesti (seveda vakokrat se ni šel Mahnu naznaniti, če je šel na cesto); to cesto zamore le reden cestar, kakor je bil Trbovc, popravljal, ker je to najbolj prometna cesta in vedno potrebuje popravila, in je navadni delavec za popravilo te

ceste nezadosten! Obžalujemo Radiča, Simeona ali Stjepana, kakor se že imenuje, da se mu zdi vredno, baviti se s takimi ljudmi, ki so bili prej najhujši monarhisti in so sedaj republikanci, ker upajo, da bodo s tem lažje prišli do mastnih korit. Kličemo vsemu slovenskemu in hrvatskemu narodu: poženite take samo dozdevne republikance, kakor je Anton Mahen, od vseh svojih shodov in ne pustite se od njega farbat, če ga še ne poznate! Vi, delavci in tudi kmetje, zapomnite si, da je ravno Mahen bil soustanovitelj tiste Samostojne kmet, stranke, ki tako pridno kopa grob slovenskemu narodu v Belgradu. Kdaj je še Mahen kaj koristil slovenskemu narodu? Okrajni sosvet celjski pa pozivljamo, da Trbovcu storjeno krivico popravi, ga nazaj v cestarsko službo sprejme in naj ne hodi več na lim Antonu Mahnu. Gospodje, spoznajte ga že vendar enkrat! O tej stvari bomo še spregovorili! Borili se bomo za vsakega delavca in tudi za vsakega kmeta, če se mu bo krivica godila.

Trnoveljsani.

Teror za terorjem. (Dopis iz Globokega.) Za gerenta okrajnega zastopa v Brežicah je bil imenovan 16. februarja t. l. Franc Kene ml., samostojnež in posestnik na Piršenburgu, obč. Globoko, za njegovega namestnika pa prejšnji gerent Franc Lipej. Premišljevali smo, na kakšen način je mogla pokrajinska uprava to spremembo sploh izvršiti, sedaj smo si bolj na jasnem. SKS in JDS hočeta pač dobiti ves občinski, okrajni, pokrajinski in državni aparat v svoje roke, da bi potem lažje izvrševali teror nad vsemi opozicijskimi strankami. Znano nam je, da sta bila prejšnji gerent Franc Lipej in okrajni glavar iz Brežic dr. Koropec delj časa v medsebojnem pravnem sporu radi par vagonov koruze, ki jih je dal ta glavar Lipeju kot trgovcu zapleniti. Ta zaplemba je bila brezuspešna, kakor se je izkazalo. Napravili pa so bivšemu gerentu to neprijetnost zato, ker ni prijatelj terorističnih voditeljev SKS kakor Kene ml., in ker ni podpiral krivic na račun okrajne blaginje, i- katere so samostojni župani izdajali ubožne liste in potrdila za brezplačna zdravila takim posestnikom, ki so lahko prodajali celo po 30 hl vina, takim, ki so agitirali seveda za SKS, dočim so siromake zapostavljali. Ker je bil torej Fran Lipej za svojega gerentovanja mož, kateremu moramo priznati, da je stal nepristransko na svojem mestu, so iskali samostojneži ovinkov, da se ga iznebijo in pokrajinska uprava jim je nasedla. Rekli so, da je v svoji trgovini preveč zaposlen, da torej ne more izvrševati gerentske funkcije. »Olajšali« so mu torej posle s tem, da so mu ponudili podpredsedniško mesto, kar je seveda kot mož, ki ni brez glave, odklonil. — Pod Lipejem se niso nikoli dogajale take stvari kakor sedaj pod Kenejem ml. Okrajni glavar dr. Koropec bi moral biti premeščen iz Brežic v Prevalje. Čitali pa smo, da Puceljnovi privrženci v Prevaljah na eni strani protestirajo proti njegovemu prihodu in so za to sestavili celo kopo resolucij, na drugi strani pa je Kene sklical 3. t. m. vse župane brežiškega okraja skupaj, da intervenirajo proti odhodu okrajnega glavarja iz Brežic. Imenitna logika samostojnih slabostopnežev! — Nadalje je bil Kene, ki je v imenu vseh županov interveniral proti izdaji orožnega lista sodr. Martinu Umeku, v kolikor nam je znano, večina županov ni bila za ta njegov nastop. Iz vsega, kar je gori povedano glede dr. Koropec, za katerega Kene na eni strani prosi, naj bi tu ostal, a na drugi se odloč-

no protivi njegovemu prihodu v Prevalje, s čimer ga abstrahira, iz tega in iz slučaja sodr. M. Umeka je razvidno, kakšen karakter ima brežiški gerent. — Še eno: Višje sodišče je izdalo na občine vse Slovenije poziv, naj bi se izrekle, ali so za to, da porotniki ostanejo, ali pa se odpravijo. Kene je za odpravo. Ko so se občinski svetniki v Globokem zbrali, da o pozivu višjega sodišča odločijo in je videl, da bo večina za poroto, je župana kratkoma pregovoril naj ne drži seje, ki jo je sklical! Tako se godi v občini, kjer imajo župana, ki lahko vsakdo čezenj gospodari. — Potem pa nastopa ta človek proti uradnikom in raznim uslužbencem prav po načinu nekdanjih grofov, da je že škandal. V imenu vseh organiziranih socialistov v brežiškem okraju pozivamo pokrajinskega namestnika g. Hribarja, naj napravi red, ker je že veliko naših članov, zlasti pa sodr. Umek, oškodovanih po tem človeku za državljanske pravice. Naše poslance pa prosimo, naj intervenirajo v Belgradu, da se dodeli gerentsko mesto v brežiškem okrajnem zastopu človeku, ki je za to usposobljen in nepristranski.

Ena iz Škal. Pri nas v Škalah imamo učitelja oziroma nadučitelja, po imenu Ferdo Pokeržnika, za učiteljico pa njegovo ženo, katera pa zelo malo uči otroke. Od Velike noči sem še sploh ni učila. Ker na mi občani s takim poukom nismo zadovoljni, ki je v našo škodo, zahtevamo od g. nadučitelja, da napravi red, zato je tukaj. Če njegova žena ne more svojega sinčka pestovati in pa obenem učiti, pa naj pustij pouk. G. nadučitelj pa mora skrbeti, da pride druga učiteljica. Od merodajnih oblasti pa zahtevamo, če moramo učiteljstvo vzdrževati z davki, da se morajo tudi naši otroci kaj naučiti, pa ne samo čas trati. Postopali bomo odslej v tem oziru bolj natančno in vse objavili v javnosti. — **Občani iz Škal.**

Sv. Peter pod Goro. Tukaj se je vršil v nedeljo, dne 4. junija dobro obiskan shod. Govornika sta bila ss. Leskošek in Čebular iz Celja. Razprava je bila o politiki in gospodarstvu. Ljudstvo je shod zelo odobraval. Ljudstvo je zelo navdušeno za naše govornike, ker ti mu nič ne obljublajo, ampak mu resnico povejo, da si bo samo čase zboljšalo potom volitev. Kukovcev in Urekov pa ne mara več, ker ga ti samo farbajo.

— **Delavske plače na Dunaju.** Krojaški pomočnik dobi danes na Dunaju do 45.000 n. a. K tedenske plače. Mesarski pomočnik zasluži tedensko 80.000 n. a. K. mesečno mu tedaj znaša 320.000 n. a. K. Vseučiliški profesorji pa dobe 200.000 n. a. K mesečne plače. Tu je jasno razviden položaj prave inteligence napram preprostemu delavcu.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Nikak strup! Nikaka kemična kislina!
kislina!

Garantirano pristni

na debelo! **namizni kis** na drobno!
prodaja najmodernejša avtomatična kisova tovarna

FELIKS SCHMIDL,
Maribor, Koroška cesta 18.

Vsaka hišna gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, zahtevaj povsod samo pristni SCHMIDL - KIS.

Naznanilo.

Ivan Ogorelec, ustanovitelj tvrdke F. P. Vidie & Komp. leta 1888, naznanja, da je izstopil iz te tvrdke.
V družbi z gosp. J. Kalmusom, tovarna glinastih peči in štedilnikov, bodeva vodila pod tvrdko

Kalmus & Ogorelec

trgovina s pečmi in glinastimi izdelki.

Posebno opozarjava, da bodeva imela vedno v zalogi izborne patentovane Litzove peči, special. pekovske plošče, ploščice za obložitev sten i. t. d.

Kalmus & Ogorelec.
Pisarna: Dunajska cesta št. 14.

Dobra gospodinja skrbi, da ima njena hiša pri najmanjših izdatkih vseeno snežnobelo perilo. Zato uporablja le milo z znamko 'Gazela'.

Službe išče

kolarski pomočnik,

prvovrstna moč. Cenj. ponudba na: Ignacij Mostar, Ljubljana, Ilovica št. 16.

OBRTNA NAZNANILA.

Prva produkt. zadruga krojačev
Maribor, Ruška cesta 5
priporoča obleke za moške in ženske po zmernih cenah in dobre kakovosti.

... Prva mariborska ...
delavska pekarna v Mariboru,
Tržaška cesta št. 38, tel. 324,
priporoča
dober kruh in žemlje.

Gostilna
„LJUDSKI DOM“
= Maribor =
Ruska cesta št. 7
priporoča
izbornu kuhinjo in pijačo.

... N. BRUNO MILJANIČ ...
tovarna kanditov in slaščičarna
najnižje cene in vsak čas sveže blago.
Maribor, Tkalska ulica 4.

Velika zaloga! Cenik zastonj!
Trgovina z pohištvom
Karl Preis, Maribor,
Stolni trg (Domplatz)
Najboljša in najcenejša priložnost za nakup
≡ pohištva
za delavce in železničarje.
Solidna postrežba! Nizke cene!

„SVETLIN“
je najboljša

čistilo za čevlje
garantirano čisto terpentinsko.
Apretura za usnje
čevljarski vosek
parketno voščilo
izdeluje tvrdka

A. & I. KORDIS
Ljubljana, Galjeviča 3.
Točna in vestna postrežba.
Cene brezkonkurenčne.
POVSOD VPELJANO.
Sprejmejo se agilni potniki
za še ne oddane kraje.
Zahtevajte cenik.

Veliko zalogo špecerijskega in manufakturnega blaga

(zadnje novosti) priporoča svojim članom

Konsumno društvo za Slovenijo
Ljubljana.

Poštni predal št. 13.
Telef. int. št. 178.

Pošt. ček. rač. 10532.
Brz. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Centrala: Ljubljana VII, Žibertova ulica št. 269.

Podružnice: Ljubljana: Kolodvorska cesta št. 56, Sodna ulica št. 4, Bohoričeva ulica št. 12, Trnovo, Rožna dolina, Glince; dalje: Celje, Štore, Rogatec, Radeče, Poljčane, Borovnica, Litija, Kamnik, Tržič, Radovljica, Gorje, Kor. Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kr. gora, Ljubno, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, Sv. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Črna I., Črna II.

Somišljeniki: Le v prodajalnah svojih zadrug kupujete vedno najbolje in najceneje!

Pristopnina K 10. Kdor še ni član, naj pristopi! Delež K 200.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15-II.

Vabilo na občni zbor

Produktivne zadruge ljubljanskih mizarjev,
ki se bo vršil
v nedeljo, dne 25. junija 1922, v delavnici na Viču.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo o računih za leto 1921.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Predložitev računskih zaključkov in bilance.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Predlogi in nasveti.

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno --
----- blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice:

Maribor
Gospiska ul. 38

Novomesto
Glavni trg

Kočevje
št. 39.

Vabilo na izredni občni zbor Občnega konzum. društva Trbovlje

reg. zadr. z o. por.

kateri se vrši

v nedeljo, dne 25. junija 1922, ob 10. uri
dopoldan v dvorani

„Delavskega doma“ v Trbovljah

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora.
2. Razpust zadruge (likvidacija).

Če dne 25. junija pride premalo članov na občni zbor, da ni sklepčen, se vrši 8 dni pozneje, to je 2. julija t. l., drugi občni zbor, ravno z istim dnevnim redom, ob isti uri v istih prostorih, ki je sklepčen ob vsaki udeležbi.

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

POZIV

k subskripciji novih delnic XII. emisije.

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil provesti zvižanje delniške glavnice

od K 50.000.000-- na K 80.000.000--

z izdajo

75.000 novih delnic po K 400-- nom.

po sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi 5 starih 2 novi delnici po tečaju K 650-- tel quel. Odlomki delnic se ne vpoštevajo.
2. Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850-- tel quel Reparticija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za nedodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.
3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri subskripciji.
4. Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.
5. Kot subskripcijska mesta so določena:
 - a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu.
 - b) Hrv. Slav. zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu.
 - c) Beografska ujedinitelna banka v Beogradu (Hotel Moskva).
 - d) Živnostenska banka, Filialka Wien na Dunaju.
 - e) Živnostenska banka v Pragi.
6. Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico leta 1922, opremljene s polkuponom št. 22 in se izročijo subskribentom proti vrnitvi začasnih potrdil do konca leta 1922.
7. Ažijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in pristojbin pokojninskemu in stavbenemu rezervnemu fondu banke.
8. Uspeh emisije je zajamčen po garančnem sindikatu.

V Ljubljani, dne 7. junija 1922.

Upravni svet.